

Kontrollen med fødevareemballage

Konklusion

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris kontrol med fødevareemballage er ikke tilfredsstillende. Både ministeriets tilrettelæggelse og udførelse af kontrollen er mangelfuld. Det indebærer en risiko for, at forbrugerne udsættes for unødige sundhedsrisici, og at virksomheder ikke sanktioneres tilstrækkeligt.

Statsrevisorernes udtaler

”Statsrevisorerne finder Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris tilrettelæggelse og udførelse af kontrollen med fødevareemballage utilfredsstillende og bemærker, at den mangelfulde kontrol udsætter borgerne for unødige sundhedsrisici.

Statsrevisorerne finder det foruroligende, at Fødevarestyrelsen har tilrettelagt kontrollen på et utilstrækkeligt grundlag, og finder det bekymrende, at Fødevarestyrelsen udfører en utilstrækkelig kontrol, hvor styrelsen ikke kontrollerer virksomhederne hyppigt nok, ikke sanktionerer ulovlig fødevareemballage og kun i få sager følger op på, om virksomhederne efterfølgende stopper salget af den ulovlige fødevareemballage”.

Væsentligste resultater af undersøgelsen

- Ca. 9 % af de 4.303 fødevarevirksomheder, der har fået en sur smiley, kan have undgået opfølgende kontroller og/eller fået mildere sanktioner, bl.a. på grund af forkerte oplysninger i Fødevarestyrelsens kontrolregister.
- Styrelsen har ikke tilstrækkelig dokumentation for de risikovurderinger, som ligger til grund for udvælgelsen af emballage og stoffer til laboratorietest.
- Styrelsen har ikke ført tilstrækkelig kontrol med anvendelsen af fødevareemballage i fødevarevirksomheder med engrossalg. 50 % af virksomhederne, svarende til 1.920 virksomheder, er dermed ikke blevet kontrolleret i overensstemmelse med kravene i EU's kontrolforordning.
- Grænseværdierne for skadelige stoffer er overskredet i 70 kontrolsager. Styrelsen har i 11 sager konstateret, at emballagen var ulovlig, men har i ingen af sagerne sanktioneret. I nogle af sagerne er der tale om overskridelser, der er op til 30 gange højere end den grænseværdi, som styrelsen har fastsat for anvendelse af PFAS i fødevareemballage.

Baggrund og formål med undersøgelsen

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Fødevarestyrelsens kontrol med fødevareemballage er tilfredsstillende.

Fødevareemballage er en del af vores hverdag, da langt det meste af den mad, som vi spiser, har været i kontakt med emballage. Emballagen kan indeholde en række sundhedsskadelige stoffer, der bl.a. kan være kræftfremkaldende eller hormonforstyrrende.

Det er virksomhedernes ansvar at overholde reglerne om fødevareemballage. Fødevarestyrelsen har ansvaret for at kontrollere, om virksomhederne overholder reglerne. Forbrugerne skal kunne se resultatet af styrelsens kontrol i form af en rapport med en smiley.

Området er reguleret af EU-lovgivning og national lovgivning. EU har bl.a. fastsat krav til myndighedernes kontrol med fødevareemballage og grænseværdier for indhold af kemiske stoffer i emballagen. Grænseværdierne skal sikre, at fødevareemballage ikke udgør en risiko for menneskers sundhed. Herudover har Folketinget fastsat krav til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris kontrol. Kravene fremgår af en række fødevareforlig, som er udmøntet på finansloven. Det fremgår af det seneste fødevareforlig fra 2018, at Fødevarestyrelsen skal udføre færre kontroller og målrette kontrollen mod virksomheder, hvor der er størst risiko for overtrædelse af reglerne.

Danmark har siden 2020 haft et nationalt forbud mod at anvende PFAS i fødevareemballage af pap og papir. Fødevarestyrelsen har omsat forbuddet til en grænseværdi, som ikke må overskrides.